

На виконання доручення
наради керівників
всеукраїнських профспілок та
територіальних профоб'єднань
від 04.04.2022 року

АЛГОРИТМ ДІЙ **для отримання грошової компенсації за зруйноване майно**

Для спілчан (фізичних осіб).

Порядок надання компенсації за зруйноване житло регулюється Порядком надання та визначення розміру грошової допомоги постраждалим від надзвичайних ситуацій та розміру грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією РФ, затвердженим постановою КМУ від 18.12.2013 № 947.

Відповідно до п. 2 вказаного Порядку постраждалими визнаються громадяни України, іноземці та особи без громадянства, житлові будинки (квартири) (далі - житло) яких пошкоджено/зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації (далі - постраждалий). Тобто, **станом на сьогодні компенсацію можуть отримати виключно фізичні особи та виключно за пошкоджене житло.**

I. Для отримання грошової компенсації необхідно подати до органів місцевого самоврядування, а у разі їх відсутності - відповідних військово-цивільних адміністрацій населених пунктів **за місцем розташування житла** пакет документів, визначений у переліку, на кожен окремий об'єкт житла.

Документи, що необхідно надати:

1. Заява про проведення обстеження житла, зруйнованого внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації

2. Копія документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, або документа, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус.

3. Копія одного з передбачених Податковим кодексом України документа з даними про реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім випадків, коли постраждалим є іноземець, особа без громадянства або особа, яка через свої релігійні переконання в установленому порядку відмовилася від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податку та повідомила про це відповідному контролюючому органу і має відмітку в паспорті громадянина України) (крім іноземців та осіб без громадянства).

4. Нотаріально завірені копії документів, що підтверджують наявність права власності у постраждалого на житло на момент подання заяви про проведення обстеження житла.

Протягом 5 календарних днів з моменту надходження заяви заявник отримує повідомлення про рішення та дату проведення обстеження житла (яке здійснюється у строк не більше 30 календарних днів з моменту прийняття такого рішення).

Протягом 3 робочих днів з моменту проведення обстеження безоплатно заявник отримує від органу місцевого самоврядування/військово-цивільної адміністрації:

- акт обстеження житла;

- довідку про визнання особи постраждалою внаслідок надзвичайної ситуації.

II. Наступник кроком необхідно зареєструвати у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно припинення права власності на зруйноване житло. Для цього слід звернутися до державного реєстратора та подати:

- акт обстеження житла;
- документ, що посвідчує право власності на об'єкт нерухомого майна.

III. Після отримання довідки про визнання особи постраждалою внаслідок надзвичайної ситуації постраждалі, їх законні представники або представники, які діють на підставі нотаріально посвідченої довіреності, додатково подають другий пакет документів органам місцевого самоврядування, а в разі їх відсутності - військово-цивільним адміністраціям населених пунктів:

1. заяву у довільній формі про виплату грошової компенсації. У заяві зазначаються реквізити банківської картки (карткового рахунка у банку), на яку (який) перераховується компенсація, та зазначається, що заявник не звертався за виплатою до інших органів місцевого самоврядування, а в разі їх відсутності - військово-цивільних адміністрацій населених пунктів;

2. копію довідки про визнання особи постраждалою внаслідок надзвичайної ситуації;

3. копію акта обстеження житла;

4. інформаційну довідку (витяг) з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про припинення права власності на житло у зв'язку з його знищенням, яка видається в установленому порядку на підставі акта обстеження житла.

Протягом 3 робочих днів з дати прийняття постраждалому надсилається рішення щодо надання (із зазначенням розміру) або відмови в наданні грошової компенсації.

Розмір грошової компенсації постраждалим визначається за показниками опосередкованої вартості спорудження житла, але не більш як 300 тис. гривень за один об'єкт зруйнованого житла).

Для профспілкових організацій та суб'єктів господарювання, створених за участю профспілок.

I. 20 березня 2022 року Кабінет Міністрів України затвердив Порядок визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» від 20.03.2022 №326. Він покликаний встановити процедуру визначення шкоди та збитків за окремими напрямками.

Одним із таких напрямків є економічні втрати підприємств, що включають в себе втрати підприємств усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна, а також упущену вигоду від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності.

Основними показниками, що оцінюються під час визначення економічних втрат підприємств, згідно з Порядком є:

- вартість втраченого, знищеного чи пошкодженого майна;
- упущена вигода;
- втрати від неоплачених товарів, робіт та послуг, наданих та спожитих на тимчасово окупованих територіях.

Відповідно до абзацу 4 пп. 14 п. 2 Порядку **відповідальними за визначення шкоди та збитків підприємств є:**

- міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, які є уповноваженими органами управління, - в частині підприємств, що належать до сфери їх управління;

- **обласні, Київська міська державні адміністрації (на період воєнного стану - військові адміністрації), - в частині підприємств недержавної форми власності, які знаходяться на території відповідних областей та м. Києва.**

Згідно з абзацом 3 пп. 14 п. 2 Порядку визначення шкоди та збитків підприємств здійснюється відповідно до методики, затвердженої спільним наказом Мінекономіки та Фонду державного майна, за погодженням з Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

Однак, станом на сьогодні така методика відсутня та має бути затверджена протягом шести місяців з моменту набрання чинності Порядком.

Таким чином, органами, що будуть визначати економічні втрати підприємств приватної форми власності в межах відповідних територіальних одиниць, є обласні та Київська міська державні адміністрації. Визначення шкоди та збитків має здійснюватися на підставі методики, яка буде розроблена та затверджена спільним наказом Мінекономіки та Фонду державного майна, за погодженням з Мінреінтеграції.

Крім цього, ще на початку березня цього року стало відомо, що Кабінет Міністрів України створив чотири спеціальні фонди, метою яких є збір коштів для відновлення та підтримки різних сфер життєдіяльності України. Зокрема, Уряд створив Фонд відновлення майна та зруйнованої інфраструктури та Фонд підтримки малого та середнього бізнесу. Втім, наразі відсутні деталі їх цільового призначення та порядок отримання компенсації за їх рахунок.

За таких обставин, всім профспілковим організаціям та суб'єктам господарювання, створеним за участі профспілок, важливо фіксувати в довільній формі всі факти пошкодження чи знищення майна, залучаючи відповідальних осіб місцевих військових адміністрацій.

Довідково. 01.04.2022 Верховною Радою України у першому читанні було прийнято за основу проєкт Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації» №7198 від 24.03.2022.

Вказаним законопроектом пропонується, зокрема, розширити перелік майна, за знищення чи ушкодження якого передбачено компенсацію, та коло осіб, які матимуть право на компенсацію від держави.

Департамент корпоративних прав та майна ФПУ